

Dosarul nr. 2ra-1237/21

Prima instanță: Judecătoria Bălți sediul central (jud. N. Costăș)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

13 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Vitalie Cornovanu, reprezentat de avocatul Valentin Fediuc

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vitalie Cornovanu, reprezentat de avocatul Valentin Fediuc împotriva Irinei Rotari cu privire la scutirea de la plata pensiei de întreținere a soției stabilită prin hotărâre judecătorească

împotriva deciziei din 3 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Vitalie Cornovanu, reprezentat de avocatul Valentin Fediuc și menținută hotărârea din 5 februarie 2021 a Judecătoriei Bălți sediul central, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 17 noiembrie 2020, Vitalie Cornovanu, reprezentat de avocatul Valentin Fediuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Irinei Rotari, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Alla Priseajnaia cu privire la scutirea de la plata pensiei de întreținere a soției stabilită prin hotărâre judecătorească.

În motivarea acțiunii a invocat că prin hotărârea din 29 mai 2019 a Judecătoriei Bălți sediul central, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Irina Rotari împotriva lui Vitalie Cornovanu cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a soției și compensarea cheltuielilor de judecată.

Astfel, a fost desfăcută căsătoria înregistrată la 28 septembrie 2012 între Vitalie Cornovanu și Irina Rotari trecută în registrul actelor de stare civilă la nr. 711 la Oficiul Stării Civile Bălți, a fost stabilit domiciliul copiilor minori XXXXX și XXXXX cu mama Irina Rotari și încasată de la Vitalie Cornovanu în beneficiul Irinei Rotari pensia pentru întreținerea copiilor minori XXXXX și XXXXX în

mărime de 1/3 din salariu și/sau din alte venituri lunare până la atingerea majoratului copiilor.

La fel, prin hotărârea judecătorească menționată a fost încasată din contul lui Vitalie Cornovanu în beneficiul Irinei Rotari pensia de întreținere a soției pentru îngrijirea copilului minor comun XXXXX în sumă de 1 000 de lei lunar până la atingerea vârstei de 3 ani a copilului și suma de 3 640 de lei drept compensare a cheltuielilor de judecată, în rest acțiunea fiind respinsă.

A menționat că prin hotărârea judecătorească enunțată a fost explicat părților că în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre acestea se va schimba, instanța judecătorească, luând în considerare și alte circumstanțe importante ale părților, va fi în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

La fel, a indicat că hotărârea judecătorească este supusă executării silite în procedura de executare a executorului judecătoresc Alla Priseajnaia.

A mai comunicat reclamantul că creditorul Irina Rotari, prin ordinul nr. 27-org din 25 septembrie 2019 emis de conducătorul SA „Sudzucker Moldova” a fost reintegrată în câmpul muncii începând cu 1 octombrie 2019, prin urmare nu mai necesită sprijin material, astfel că dreptul la plata pensiei de întreținere stabilită prin hotărârea din 29 mai 2019 a Judecătoriei Bălți sediul central în cuantum de 1 000 de lei lunar, în conformitate cu prevederile art. 111 alin. (2) lit. d) Codul familiei, a încetat din această dată.

Deci, data de 30 septembrie 2019 inclusiv, este data până la care este valabilă obligația lui de plată a pensiei de întreținere a fostei soții Irina Rotaru în cuantum de 1 000 de lei lunar.

Luând în considerație faptul că copilul XXXXX a împlinit vârsta de XXXXX la data de XXXXX, perioada pentru care se solicită scutirea de plata pensiei de întreținere este 1 octombrie 2019 - 6 octombrie 2020, pentru care, în temeiul art. 387 Cod civil, a fost calculată suma de 12 033,33 de lei, ca fiind cuantumul acțiunii.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 111 Codul familie, art. 4-6, 86, 206, 239, 240 CPC, art. 1 Protocolul 1 la CEDO.

A solicitat admiterea acțiunii, scutirea de la plata pensiei de întreținere stabilită prin hotărârea din 29 mai 2019 a Judecătoriei Bălți sediul central, în cuantum de 1 000 de lei lunar, în beneficiul Irinei Rotari din data de 1 octombrie 2019 inclusiv.

Prin hotărârea din 5 februarie 2021 a Judecătoriei Bălți sediul central, a fost respinsă acțiunea.

Au fost încasate de la Vitalie Cornovanu în beneficiul Irinei Rotari cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3 000 de lei.

Prin decizia din 3 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Vitalie Cornovanu, reprezentat de avocatul Valentin Fediuc și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că reintegrarea pârâtei/intimatei în câmpul muncii începând cu 1 octombrie 2019, reieșind din ordinul nr. 27-org din 25 septembrie 2019, s-a datorat

faptului lipsei surselor financiare suficiente pentru întreținere, or prin probatoriul cauzei a fost stabilit că până la momentul emiterii hotărârii instanței de fond, Vitalie Cornovanu nu a executat nici într-o măsură documentul executoriu de încasare a pensiei de întreținere a soției preocupată de creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, inclusiv pe perioada până la reîncadrarea Irinei Rotari în serviciu.

Ca urmare, nerespectarea de către Vitalie Cornovanu a obligației de achitare a pensiei de întreținere a soției, începând cu data de 27 decembrie 2018, a motivat-o pe Irina Rotari să revină la locul de muncă pentru a-și asigura întreținerea necesară.

Reieșind din certificatul privind mărimea salariului Irinei Rotari, prezentat instanței de apel, aceasta a fost reintegrată la serviciu la 1 octombrie 2019 cu un salariu de 6 000 de lei lunar, iar din 1 noiembrie 2019 are un salariu de 8 000 de lei lunar.

Astfel, ținând cont de faptul că din venitul lunar de 8 000 de lei, Irina Rotari întreține și doi copii minori, se constată că starea materială a apelantului este mai favorabilă decât starea materială a intimatei, deci lipsesc temeiurile de a-l scuti pe Vitalie Cornovanu de plata pensiei de întreținere a fostei soții, stabilită prin hotărâre judecătorească definitivă.

Totodată, instanța de apel a subliniat că apelantul, utilizând calea de atac, în detrimentul art. 372 CPC, nu a prezentat probe, care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată, iar esența tuturor alegațiilor din apel sunt neîntemeiate, urmând a fi respinse.

Cu referire la cheltuielile de judecată care urmează a fi încasate la examinarea prezentei cauze, a fost reținut că Irina Rotari în legătură cu examinarea prezentei cauze civile a beneficiat de asistență juridică calificată oferită de către avocatul Corina Movilă, fapt ce se confirmă prin bonul de plată seria DAA nr. 122093420 din 15 decembrie 2020, anexat la materialele cauzei în original, iar în cadrul ședinței de judecată avocatul a solicitat încasarea sumei de 3 000 de lei din contul reclamantului/apelant.

La 30 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Vitalie Cornovanu, reprezentat de avocatul Valentin Fediuc a declarat recurs împotriva deciziei din 3 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului a invocat că în cadrul examinării cauzei de instanța de apel, dânsul a invocat netemeinicia inversării sarcinii probațiunii, or anume creditorul întreținerii, urmărind logica hotărârii din 29 mai 2019 a Judecătoriei Bălți sediul central, avea sarcina de a proba că condițiile ce au stat la baza hotărârii de încasare în folosul său a pensiei de întreținere conform art. 83 lit. b) Codul familiei, s-au menținut și după reintegrarea sa în câmpul muncii.

Astfel, a indicat la aprecierea arbitrară a probelor, or potrivit art. 58 alin. (1) Codul familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

Din materialele cauzei rezultă că începând cu data de 1 octombrie 2019, când creditorul întreținerii a fost reintegrat în câmpul muncii, iar necesitatea de sprijin material a decăzut, veniturile sale depășind semnificativ coșul minim de consum stabilit pe țară.

La fel, în această perioadă, inclusiv până la emiterea hotărârii din 29 mai 2019 a Judecătorei Bălți sediul central, dânsul a acordat benevol întreținere copiilor, la plata pensiei de întreținere nefiind înregistrate datorii, fapt confirmat de executorul judecătoresc, ce a pus în executare hotărârea judecătorească.

Prin urmare, partea de pretenții ce putea și trebuia să fie demonstrată de dânsul, conform art. 118 CPC, a fost demonstrată, restul motivelor ce trebuiau să fie puse la baza hotărârii, urmau să fie demonstrate de creditorul întreținerii, ceea ce nu s-a făcut.

Prin inversarea sarcinii probațiunii, atât prima instanță, cât și instanța de apel s-au desesizat de obligația de a soluționa integral fondul cauzei.

Totodată, nici prima instanță, nici instanța de apel nu au îndeplinit sarcina de stabilire corectă a naturii juridice a obiectului litigiului și a legii aplicabile, ceea ce a dus la o soluție greșită asupra fondului.

Prima instanță pentru a da soluția de respingere a acțiunii, a legat aplicarea prevederilor art. 83 lit. b) Codul familiei de art. 85 Codul familiei și norme ce țin de starea de dizabilitate, ceea ce în principiu a fost greșit, or nu pe aceste temeuri a fost emisă hotărârea din 29 mai 2019 a Judecătorei Bălți sediul central.

Instanța de apel a omis să aplice aceleași procedee ca și prima instanță, dar a încercat să justifice veniturile creditorului întreținerii după reintegrarea în câmpul muncii, sub concluzia contradictorie că Irina Rotari de una singură întreține copiii, atunci când dânsul nu are restante la plata pensiei de întreținere.

A considerat recurentul ca fiind aplicabil speței exclusiv art. 110 Codul familiei, fără coroborare cu alte norme legale, deoarece această normă este suficientă pentru o soluție întemeiată.

În partea ce ține de încasarea cheltuielilor de judecată, a evidențiat că prima instanță și instanța de apel au stabilit doar caracterul real al cheltuielilor de judecată solicitate spre încasare de partea opusă, dar nu au reținut nicio probă pentru a stabili dacă cheltuielile au fost rezonabile și necesare.

Mai mult ca atât, instanța de apel a indicat că bonul de plată eliberat de avocatul Corina Movilă a fost pentru încasarea de la Tatiana Rotari a onorariului în sumă de 3 000 de lei, atunci când Tatiana Rotari este mama Irinei Rotari și nu este parte în acest proces.

Așadar, a remarcat că această solicitare este neîntemeiată.

La 10 iulie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Vitalie Cornovanu, reprezentat de avocatul Valentin Fediuc a depus cerere de completare a temeiului recursului declarat împotriva deciziei din 3 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a completat cererea de recurs inițială cu o circumstanță nouă, necunoscută lui în prima instanță și instanța de apel și anume potrivit anchetei sociale din 25 mai 2020, Irina Rotari pe propria răspundere a declarat autorității tutelare că dispune de un salariu lunar de 12 000 de lei.

Având în vedere că Irina Rotari nu a prezentat un act suficient de veridic, cum ar fi fișa personală de evidență a veniturilor sub formă de salariu și a altor plăți efectuate de către patron în folosul angajatului pe anul gestionar, precum și a impozitului pe venit reținut din aceste plăți, a considerat că cifra de 12 000 de lei lunar este cea reală.

A accentuat recurentul că acest argument îl aduce în susținerea criticii că Irina Rotari nu a demonstrat cu probe admisibile poziția sa.

Totodată, a precizat că în componența familiei intimatei intră mama sa - Tatiana Rotari, care este casnică, adică neangajată în câmpul muncii.

A considerat că aceste circumstanțe combat declarațiile Irinei Rotari făcute în fața primei instanțe și în fața instanței de apel cu privire la venitul său lunar, dar și cu privire la ocupația cu întreținerea copilului minor XXXXX de o bonă plătită, pentru ce de asemenea nu au fost aduse probe.

A comunicat că înscrisul dat i-a fost pus la dispoziția lui la data de 8 iulie 2021 de Inspectoratul de Poliție Bălți, prin intermediul CPEDAE.

La 19 iulie 2021, în adresa Irinei Rotari și executorului judecătoresc Alla Priseajnaia a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Vitalie Cornovanu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 138), fiind recepționată de executorul judecătoresc Alla Priseajnaia la 23 iulie 2021, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 140).

Corespondența menționată expediată în adresa Irinei Rotari a fost returnată de către oficiul poștal cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 141).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu au parvenit referințe prin care Irina Rotari și executorul judecătoresc Alla Priseajnaia să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 30 iunie 2021 împotriva deciziei din 3 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Vitalie Cornovanu, reprezentat de avocatul Valentin Fediuc, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în

care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vitalie Cornovanu, reprezentat de avocatul Valentin Fediuc, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Vitalie Cornovanu, reprezentat de avocatul Valentin Fediuc urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Vitalie Cornovanu, reprezentat de avocatul Valentin Fediuc.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic